

แนวทางการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในยุค Next Normal (Model of Teachers and Educational Personnel Development in Next Normal Age)

โดย... เจริญ ภูวจิตร*

บทคัดย่อ

การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในยุค Next Normal ซึ่งเป็นยุคของวิถีถัดไป (Next Normal) ที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาจำเป็นต้องเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการจัดการศึกษาโดยเฉพาะการพัฒนาตนเองในยุค Next Normal ไปสู่การสร้างผู้เรียนที่สามารถมีทักษะสอดคล้องกับความต้องการของสังคมในคริสต์ศตวรรษที่ 21 ได้อย่างเหมาะสม ครูและบุคลากรทางการศึกษาจึงต้องเรียนรู้และพัฒนาตนเองเพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ ทักษะ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปสู่การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในวิชาชีพทางการศึกษา หรือสนับสนุนให้การจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพในหลากหลายมิติให้แก่ผู้เรียน ตอบวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจกรรม งาน/โครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากการศึกษาพบว่าแนวทางการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อเปิดโอกาสทางวิชาชีพในยุค New Normal สามารถวิเคราะห์ได้ 8 แนวทาง ดังนี้ 1) ส่งเสริมและพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 2) ส่งเสริมและพัฒนาให้เป็นผู้ชี้แนะ แนะนำและให้คำปรึกษา 3) ส่งเสริมและพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจในกฎหมาย การศึกษา เพื่อการเข้าถึงสิทธิทางการศึกษา 4) ส่งเสริมและพัฒนาให้มี Mind Set ที่ต้องปรับกระบวนทัศน์ในการเรียนการสอน และการใช้ชีวิตในโลกยุค Next Normal 5) ส่งเสริมและพัฒนาผ่านการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพผ่านโปรแกรมการเรียนรู้ทางสื่อออนไลน์ 6) ส่งเสริมและพัฒนาให้มียุทธศาสตร์เชิงวิทยาศาสตร์ มีหลักเหตุและผลในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน 7) ส่งเสริมและพัฒนาให้ใช้โทรศัพท์มือถือในการจัดการเรียนรู้พัฒนาผู้เรียน มือถือจะเป็นเครื่องมือเทคโนโลยีที่มีการอัปเดตนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ ตลอดเวลา ซึ่งจะสร้างความสะดวกในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง และ 8) ส่งเสริมและพัฒนาให้มีความตระหนักและใส่ใจเรื่องความปลอดภัยด้านสุขภาพ และให้ความสำคัญในการร่วมกันรักษาสิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของพลังงานทดแทนและพลังงานหมุนเวียน และมีข้อเสนอแนะในระดับนโยบายทางการศึกษา ที่ควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อเสริมสร้างควมมีคุณภาพในการจัดการศึกษาในภาพรวมของประเทศ เสริมสร้างให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีทักษะ ความรู้ สมรรถนะในวิชาชีพของตนเองได้อย่างเหมาะสม อันนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนที่ต้องการในอนาคต

บทนำ

การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ตัวผู้รับการพัฒนา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา แล้วนำผลการพัฒนาสู่การเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงผู้เรียนต่อไป ซึ่งการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาควรต้องมีความหลากหลายและมีความเหมาะสมกับผู้เข้ารับการพัฒนาเป็นสำคัญ จากการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกทำให้เกิดมิติของการพัฒนามากมายส่งผลทำให้สังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปด้วย หากมองไปที่ภาคการศึกษาการพัฒนาจัดการเรียนรู้ในยุค New Normal ที่ผ่านมา ส่งผลให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องปรับตัวรับชีวิตวิถีใหม่ และปรากฏการณ์ของโควิด-19 ส่งผลต่อการสอนที่เป็นหน้าที่หลักของครูซึ่งต้องปรับเปลี่ยนไป โดยครูไม่ได้มีหน้าที่สอนเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ครูควรเน้นการสอนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นอันจะส่งผลดีต่อนักเรียน และเยาวชนของชาติอย่างต่อเนื่อง ในส่วนของบุคลากรทางการศึกษาซึ่งไม่ได้มีหน้าที่หลักในการสอนแต่จะต้องสนับสนุนให้การจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพ การอำนวยความสะดวกให้ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ในหลากหลายมิติให้แก่ผู้เรียนจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากเช่นเดียวกัน

ในปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงได้เกิดขึ้นอย่างพลิกผัน (Disruption) สถานการณ์เหล่านี้ เรียกว่า VUCA World ซึ่งเป็นลักษณะที่มีความผันผวน (V-Volatility) ความไม่แน่นอน (U-Uncertainty) ความซับซ้อน

(C-Complexity) และความคลุมเครือ (A-Ambiguity)¹ ส่งผลให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องปรับเปลี่ยนตนเองพร้อมจะเรียนรู้และเปิดกว้างสำหรับความท้าทายใหม่ ๆ อยู่เสมอ จึงจะสามารถเอาชนะและรับมือให้สถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ จึงเป็นยุคของวิถีถัดไป (Next Normal) ที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาจำเป็นต้องเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการพัฒนาตนเองในยุค Next Normal ไปสู่การสร้างผู้เรียนที่สามารถมีทักษะสอดคล้องกับความต้องการของสังคมในคริสต์ศตวรรษที่ 21 ดังนั้น ครูและบุคลากรทางการศึกษาควรจะต้องพัฒนาตนเองอย่างไรให้เป็นบุคลากรของภาครัฐในการจัดการศึกษาในยุค Next Normal ได้อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นความพยายามศึกษาแนวทางการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในยุค Next Normal ที่มีประสิทธิภาพอันจะเสริมสร้างให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความพร้อมในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ

ทบทวนวรรณกรรม

การก้าวผ่านจาก “New Normal” ชีวิตวิถีใหม่ที่อยู่ร่วมกับโควิดไปสู่ “Next Normal” ชีวิตวิถีถัดไปหลังโควิด ครูและบุคลากรทางการศึกษาจะต้องเตรียมพร้อมและปรับตัวอย่างไร โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ ยกย่องศักยภาพของตนเองและเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีศักยภาพโอกาสทางการแข่งขันของประเทศต่อไป ชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) จึงเป็นแนวทางที่ภาคส่วนต่างๆ ในสังคม จะต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบวิถีชีวิตจากที่เคยออกจากบ้าน เพื่อไปทำงาน ไปโรงเรียน ต้องหันมาทำทุกอย่างอยู่ที่บ้าน เมื่อต้องออกจากบ้านก็ต้องใส่หน้ากากอนามัยเพื่อป้องกันเชื้อโรค ส่วนภาคธุรกิจก็ต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการให้บริการไปสู่ระบบซื้อขายและบริการผ่านระบบออนไลน์ ซึ่งจะเห็นได้ว่าบนชีวิตวิถีใหม่มีการใช้บริการต่างๆ ผ่านระบบออนไลน์มากขึ้น มีแพลตฟอร์มบริการดิจิทัล (Digital Service Platform) บนระบบออนไลน์เกิดขึ้นมากมาย ทำให้เข้าถึงสินค้าและบริการต่างๆ ได้ง่ายขึ้น โดยมีตัวอย่างชีวิตวิถีใหม่ที่เกิดขึ้น ได้แก่ การ Work From Home การเรียนการสอนออนไลน์ การทำธุรกิจออนไลน์ การให้บริการทางการแพทย์แบบวิถีใหม่ และการท่องเที่ยววิถีใหม่ เป็นต้น ประเด็นที่ต้องตระหนักต่อไป คือ การก้าวผ่านจาก “New Normal” ชีวิตวิถีใหม่ที่อยู่ร่วมกับโควิด ไปสู่ “Next Normal” ชีวิตวิถีถัดไปหลังโควิด โดยจะต้องเตรียมพร้อม และปรับตัวอย่างไร โดยเฉพาะการเปิดรับเทคโนโลยีและบริการดิจิทัลใหม่ๆ รวมถึงแพลตฟอร์มออนไลน์ ที่ตอบโจทย์เรื่องความสะดวกสบาย โดยมุ่งเน้นเรื่องความปลอดภัยด้านสุขอนามัย และผลกระทบกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น โดยมีเทรนด์การใช้ชีวิตแบบ Next Normal ดังนี้

1. Stay-at-Home Economy สถานการณ์โควิด 19 ส่งผลให้วิถีการดำเนินชีวิตของผู้คนทั่วโลกเปลี่ยนไป บ้านจึงไม่ได้เป็นแค่ที่อยู่อาศัย แต่ยังคงกลายเป็นที่ทำงาน ห้องประชุม ห้องออกกำลังกาย หรือโรงภาพยนตร์ ซึ่งกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้ สามารถใช้งานผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ได้อย่างสะดวกสบาย เทรนด์ดังกล่าวก่อให้เกิดรูปแบบเศรษฐกิจที่เรียกว่า Stay-at-home Economy เช่น การพบปะสังสรรค์ผ่านแอปพลิเคชัน การทำธุรกิจ e-commerce การบริการจัดส่งอาหารถึงบ้าน และการเลือกซื้อสินค้าผ่านประสบการณ์เสมือนจริง (Virtual Reality)

2. Touchless Society การดำเนินชีวิตในโลกยุค Next Normal จะมุ่งเน้นเรื่องความปลอดภัยและสุขอนามัยเป็นสำคัญ เทคโนโลยีจึงถูกพัฒนาขึ้นมาเพื่อลดการสัมผัส ยกตัวอย่างเช่น ระบบการจัดส่งสินค้าแบบ

* นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
ปริญญาเอกทางรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย Jawaharlal Nehru, Delhi, India

¹ Arnuparp Lekhakula, *Next Normal Higher Education: Challenges*, Faculty of Medicine, Prince of Songkla University, Abstract, <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jeil/article/view/250971>

Non-Contact Delivery ระบบประตูดิจิทัลในพื้นที่สาธารณะ รูปแบบการจ่ายเงินแบบ e-payment รวมทั้งการออกแบบพื้นที่ธุรกิจที่สามารถให้บริการลูกค้าแบบปราศจากการสัมผัสใดๆ แต่จะใช้เทคโนโลยีการสั่งงานด้วยเสียง (Voice Recognition) หรือจำลองโลกเสมือนจริง (Augmented Reality) แทน

3. Regenerative Organic ประเด็นเรื่องความปลอดภัยและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมถือเป็นหัวใจสำคัญของโลกยุค Next Normal ดังนั้น เทรนด์หนึ่งที่จะฉายภาพชัดขึ้นเรื่อยๆ คือ มาตรฐานสินค้าเกษตรที่เรียกว่า Regenerative Organic ซึ่งไม่เพียงต้องปลอดสารพิษและปราศจากการใช้เมล็ดพันธุ์ดัดแปลงเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมถึงมาตรฐาน คุณภาพดิน การคุ้มครองสัตว์ คุณภาพชีวิตเกษตรกร ความยุติธรรมด้านค่าแรง รวมถึงระบบฟาร์มที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน

จะเห็นได้ว่าการก้าวผ่านจาก “New Normal” ไปสู่ “Next Normal” จะเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลที่ประชาชนทุกเพศทุกวัย และทุกภาคส่วน ต้องเรียนรู้และนำมาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตและการดำเนินธุรกิจ (Digital Transformation) ยกตัวอย่างเช่น การเรียนออนไลน์ นอกจากนักเรียนนักศึกษาแล้ว คนวัยทำงานยังสามารถเรียนรู้และพัฒนาทักษะ (Upskill & Reskill) เพื่อสร้างรายได้ให้มากขึ้น การทำธุรกิจออนไลน์ ภาคธุรกิจจะโฟกัสเฉพาะ Core Business ส่วนงานสนับสนุนจะเป็นการใช้ Out Source หรือการ Share Service รวมทั้งการใช้โปรแกรมจัดการธุรกิจและเครื่องมือดิจิทัลเพื่อลดต้นทุน² อย่างไรก็ดี ชีวิตวิถีใหม่ในยุค Next Normal เป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่คนส่วนมากยอมรับและพร้อมปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การใช้ชีวิตให้สอดคล้องไปกับสถานการณ์ปัจจุบัน นั่นคือ การปฏิบัติตามกฎกติกาใหม่ บนพื้นฐานเรื่องการรักษาชีวิตรอดจากโรคระบาดที่อาจจะอยู่กับมนุษย์ไปอีกระยะหนึ่ง หรือถูกปรับเป็นโรคประจำถิ่น ทั้งนี้ ในส่วนของศึกษานั้นมองว่าการสื่อสารเพื่อการศึกษา จะพัฒนาไปสู่ระบบการเรียนรู้ระยะไกล ผู้สอนอยู่ทางหนึ่ง ผู้เรียนอยู่อีกทางหนึ่ง สองฝ่ายไม่ต้องมาเจอกัน แต่สื่อสารทั้งด้านบทเรียนหรือการทำแบบทดสอบต่างๆ จะผ่านอุปกรณ์ที่เชื่อมระบบออนไลน์ ข้อดีของระบบนี้คือ การตัดขาดหนทางแพร่เชื้อโรคระหว่างกันเป็นไปได้ด้วยดี แต่ข้อเสียก็มีมาก เช่น ผู้ขาดอุปกรณ์จะหลุดจากการศึกษาระบบนี้ไป ซึ่งคนกลุ่มนี้มีไม่น้อยในสังคม ภาครัฐอาจต้องหาทางสนับสนุนอันเหมาะสมเพื่อให้การสื่อสารเพื่อการศึกษาเกิดขึ้นได้อย่างเท่าเทียม การเล่าเรียนแบบออนไลน์นี้ แม้มีข้อดีอยู่บ้าง แต่ระบบการศึกษาลักษณะนี้จะขยายตัวเพิ่มขึ้นแน่นอน แม้ผ่านพ้นภัยโควิด-19 ไปแล้วก็ตาม³

ด้วยเหตุนี้ แนวทางการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในยุค Next Normal จะเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล ซึ่งจะเป็นวิถีในการพัฒนาเสริมสร้างองค์ความรู้ ทักษะ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตอบวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจกรรม งาน/โครงการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในยุค Next Normal การเชื่อมโยงของระบบออนไลน์ต้องเป็นไปอย่างมีคุณภาพสร้างการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง มีความเหมาะสมในการดำเนินการพัฒนา ทั้งนี้ จะมีแนวทางการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในยุค Next Normal อย่างไรนั้น จากการศึกษาพบว่า

CGS Blog (2564) ได้กล่าวถึง การอบรมและการพัฒนาเจ้าหน้าที่ในยุค Next Normal จะเป็นการเรียนรู้และพัฒนาให้เจ้าหน้าที่มีการปรับตัวและก้าวสู่ความสำเร็จในยุค Next Normal โดยสร้างความยืดหยุ่นและ Soft Skill อันเป็นความสามารถของแต่ละบุคคลที่จะรับรู้ ดำเนินการ ประมวลผล ตอบสนองสิ่งต่างๆ อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งรวมไปถึงการค้นหาวิธีการแก้ไขปัญหา ความขัดแย้ง และการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับคนอื่นในขณะเดียวกัน Digital Transformation จะเป็นเปลี่ยนแปลงพื้นฐานสำคัญในแนวทางการทำงานของผู้คน ทำให้การ Upskill และ Reskill มีความเป็นอิสระสำหรับอนาคตของการพัฒนาและการเรียนรู้ การพัฒนาและ

² เสกสรรค์ พันธบุณย์, *Digital Transformation จาก New Normal สู่ Next Normal*, ผ่านนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล, <https://www.depa.or.th/th/article-view/digital-transformation-new-normal-next-normal>

³ ฉลองรัฐ เณอมาลัยชลมารค, *NEXT NORMAL กับวิถีใหม่แห่งการสื่อสาร*, สารรังสิต Online, <https://www2.rsu.ac.th/sarnangsit-online-detail/CommArts-Article15>

การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพจะดำเนินการผ่านโปรแกรมการเรียนรู้ผ่านข้อความและสื่อออนไลน์ การเรียนรู้สามารถเป็นการอบรมเหล่าเจ้าหน้าที่ด้วยการลดเวลาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภาพของการฝึกอบรมและการแสดงบทบาทจะเป็นระดับของการเรียนรู้ในระดับลึกมากกว่าการเรียนรู้ผ่านวิดีโอ ทั้งนี้ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีได้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงความต้องการทางสังคม บทบาททางอาชีพแบบเก่าจะเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เจ้าหน้าที่ที่ต้องการการปรับทักษะและความรู้ตัวเองไปสู่การปฏิบัติงานในบทบาทใหม่ที่เกิดขึ้นมา การเรียนรู้และการพัฒนาทางวิชาชีพจะเป็นสิ่งสำคัญของการเปลี่ยนแปลงที่ช่วยดึงดูด รักษา และอบรมกำลังแรงงานในอนาคต ทั้งนี้ การฝึกอบรมผ่านระบบออนไลน์จะทำให้คนงานสามารถเข้าถึงได้แม้อยู่ในพื้นที่ห่างไกลในเวลาที่เป็นของตนเอง ตลอดทั้งการเรียนรู้แบบเชื่อมโยงเครือข่ายที่ไม่เป็นทางการจะมีหลากหลายรูปแบบ รวมทั้งการประชุมปฏิบัติการและทีมโครงการ โดยการทำงานในอนาคตจะเกี่ยวข้องกับ “Superjobs,” ซึ่งหมายถึง บทบาทที่รวมการทำงานและความรับผิดชอบจากอาชีพการทำงานแบบเก่าโดยใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มพูนและขยายขอบข่ายการปฏิบัติงานและเกี่ยวข้องกับชุดความซับซ้อนของทักษะมนุษย์และข้อมูลทางเทคนิค⁴

Aras Bozkurt นักวิจัยและอาจารย์ในคณะภาคการศึกษาทางไกลที่มหาวิทยาลัย Anadolu ประเทศตุรกี และ Ramesh C Sharma อาจารย์ทางปรัชญา มหาวิทยาลัย Ambedkar, เดลี (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาในวิถีปกติ วิถีใหม่ และวิถีถัดไป : การสังเกตจากอดีต สนใจในปัจจุบัน และคาดการณ์สำหรับอนาคต” (Education in normal, new normal, and next normal: Observations from the past, insights from the present and projections for the future) พบว่า การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาโควิด 19 ซึ่งเป็นมากกว่าวิกฤตการณ์และทำให้โลกตื่นตัวเรียกร้องเพื่อเปลี่ยนแปลงกระบวนการทัศน์และแนวทางการรับรู้ของโลก จึงไม่เป็นการประหลาดใจที่การแพร่ระบาดได้นำไปสู่การแปรเปลี่ยนวิถีชีวิตปกติโดยธรรมชาติของการใช้ชีวิต ทำให้เห็นถึงความแตกต่างของวิถีปกติ (Normal) วิถีใหม่ (New Normal) และวิถีถัดไป (Next Normal) อย่างไรก็ตามมันเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องจดจำเสมอว่าวิถีใหม่ของคนใดคนหนึ่งสามารถเป็นวิถีปกติของคนอื่น ๆ ก็ได้ หรือวิถีปกติของใครบางคนสามารถเป็นวิถีใหม่สำหรับบางคนก็เป็นได้ ในลักษณะเดียวกันวิถีปกติและวิถีใหม่สำหรับบางคนสามารถเป็นวิถีถัดไปสำหรับคนอื่น ๆ การเกิดขึ้นเหล่านี้ของวิถีปกติแนะนำว่าเราได้มีประสบการณ์ของเวลาที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนโดยการปรับเปลี่ยนครั้งใหญ่ในวิถีทางของความเข้าใจและการตีความที่แตกต่างกันของชีวิต ไม่ใช่อย่างน้อยที่สุดคือการศึกษาที่ยังคงเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะอย่างยิ่งในแนวทางของการสอนและการเรียนรู้ และยังมีคำถามแน่นอนว่าอนาคตจะเกิดอะไรกับเรา ซึ่งหมายความว่าปัจจุบันคือเวลาที่ถามว่าอดีตคืออะไร อะไรคือปัจจุบันและอะไรคือถัดไป การตระหนักว่าโลกและโดยเฉพาะการศึกษาซึ่งเรารู้ว่ามันจะไม่เหมือนเดิม มันจึงต้องมีความรอบคอบที่จะกำหนดประเด็นส่วนใหญ่ที่จำเป็นบนภาพของการศึกษาโดยหันมามุ่งมั่นใส่ใจ ว่าอะไรที่เราได้เรียนรู้จากอดีต และมองในปัจจุบัน และปรับการตีความของเราไปสู่อนาคตที่สามารถเชื่อมั่นไว้ใจได้⁵

คณะกรรมการนานาชาติว่าด้วยอนาคตของการศึกษา (2563) ก่อตั้งโดย UNESCO ในปี 2562 และประกอบด้วยเหล่าผู้นำทางความคิดจากโลกของวิชาการ วิทยาศาสตร์ รัฐบาล ธุรกิจ และการศึกษา ซึ่งได้เสนอ 9 แนวคิดสำหรับกิจกรรมที่เป็นรูปธรรมในปัจจุบันและจะก้าวสู่การศึกษาในอนาคต

1. สร้างความแข็งแกร่งทางการศึกษา การศึกษาจะเป็นป้อมปราการต่อต้านความไม่เสมอภาค การศึกษามุ่งในเรื่องสุขภาพ เราปลอดภัยเมื่อทุกคนปลอดภัย เราเจริญก้าวหน้าเมื่อทุกคนเจริญก้าวหน้า

⁴ CGS Blog, *Training and Development for the Next Normal*, <https://www.cgsinc.com/blog/training-and-development-next-normal-lrn>

⁵ Aras Bozkurt and Ramesh C Sharma, *Education in normal, new normal, and next normal: Observations from the past, Insights from the present and projections for the future*, Asian Journal of Distance Education, Volume 15, Issue 2, 2020, EdTechReview (ETR), New Delhi, India, https://www.researchgate.net/publication/347505955_Education_in_normal_new_normal_and_next_normal_Observations_from_the_past_insights_from_the_present_and_projections_for_the_future

2. ขยายความหมายของสิทธิทางการศึกษา โดยกำหนดเป็นความสำคัญของความต่อเนื่องและการเข้าถึงข้อมูลและความรู้ คณะกรรมการได้เรียกร้องสำหรับการอภิปรายสาธารณะระดับโลก รวมถึงคนอื่น ๆ เหล่าผู้เรียนรู้ในทุกช่วงวัย ในวิถีทางของสิทธิเพื่อการศึกษาที่ต้องการให้มีการขยายออกไป

3. ค่านิยมอาชีพการสอนและความร่วมมือของครู การมีนวัตกรรมที่ยอดเยี่ยมในการตอบสนอง นักการศึกษาต่อวิกฤตไวรัสโควิด 19 กับระบบของนวัตกรรมที่แสดงให้เห็นถึงความยืดหยุ่นในการอยู่ร่วมกัน ต้องมีการส่งเสริมเงื่อนไขที่ให้นักศึกษามีความเป็นอิสระและยืดหยุ่นที่จะแสดงออกถึงความร่วมมือ

4. สนับสนุนนักเรียน เยาวชน และสิทธิการมีส่วนร่วมของเด็ก ๆ ด้วยหลักการของความ เป็นประชาธิปไตยและความยุติธรรมระหว่างช่วงวัย ที่ควรกระตุ้นเป็นลำดับสำคัญของการมีส่วนร่วมของนักเรียน และเยาวชนที่กว้างขึ้นในการร่วมสร้างของความต้อการความเปลี่ยนแปลง

5. ปกป้องพื้นที่ทางสังคมที่กำหนดโดยสถานศึกษาที่จะเปลี่ยนแปลงการศึกษา สถานศึกษา เปรียบเสมือนพื้นที่ทางกายภาพที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง การจัดการห้องเรียนแบบเก่าจะต้องกำหนดแนวทาง ที่หลากหลายของการจัดการสถานศึกษา แต่สถานศึกษาก็ยังคงมีพื้นที่ที่แยกออกมาของการใช้ชีวิตร่วมกัน พื้นที่เฉพาะ และพื้นที่ที่แตกต่างจากพื้นที่อื่นเพื่อสงวนไว้สำหรับการเรียนรู้

6. สร้างแหล่งเทคโนโลยีและบริการฟรีสำหรับครูและนักเรียน เปิดแหล่งเรียนรู้และเปิดการเข้าถึง เครื่องมือดิจิทัลที่จะต้องให้การสนับสนุน

7. ประกันการเรียนรู้เชิงวิทยาศาสตร์ภายในหลักสูตรที่มีขึ้น จึงเป็นเวลาที่ต้องสำหรับการสะท้อน เชิงลึกต่อหลักสูตร โดยเฉพาะการพยายามต่อต้านการไม่ยอมรับความรู้วิทยาศาสตร์และกิจกรรมที่ต่อสู้กับ ข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง

8. ปกป้องการเงินของการศึกษาสาธารณะทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ การแพร่ระบาดเป็น พลังที่กัดเซาะในหลายสิบของความก้าวหน้าใหม่ รัฐบาลแห่งชาติ องค์การระหว่างประเทศ และภาคีการพัฒนา ทางการศึกษาต้องตระหนักในความต้องการสร้างความเข้มแข็งทางสาธารณสุขและบริการสังคม แต่ในเวลา เดียวกันการเคลื่อนย้ายจะเป็นการป้องกันการศึกษาระดับสูงและการเงินเพื่อการศึกษา

9. ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ระดับโลกเพื่อหยุดระดับกระแสของความไม่เสมอภาค

ไวรัสโควิด 19 ได้แสดงให้เห็นถึงขอบเขตของความไม่สมดุลการเอาประโยชน์จากสังคมและระบบโลก ที่ไม่เสมอภาค คณะกรรมการได้เรียกร้องความรับผิดชอบเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศและระบบพหุภาคี เพื่อร่วมกันสร้างความสัมพันธ์ที่ระดับโลกให้เกิดความเข้าใจและความสำคัญในมนุษยชาติร่วมกัน เพื่อการ เสนอความรับผิดชอบและความท้าทายที่แท้จริง แนวคิดเหล่านี้นำไปสู่การถกเถียง ส่งเสริมการกระทำโดย รัฐบาล องค์การระหว่างประเทศ สังคมพลเรือน วิชาชีพทางการศึกษา ที่เหมือนกับผู้เรียนรู้และผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียในทุกกระดับ⁶

ดร.วรวรงค์ รักเรืองเดช (2564) รองผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) กระทรวงศึกษาธิการ กล่าวว่า การเรียนรู้ของเด็กสมัยนี้เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งเด็กสมัยนี้จะเรียนรู้ใน 3 มิติ คือ 1) ธรรมชาติสิ่งที่เกิดขึ้นจริง 2) เรียนรู้เรื่องเทคโนโลยีดิจิทัล เข้ามามีบทบาทกับเราในทุกวัน และ 3) เรื่องของคน สังคม วัฒนธรรมแต่เดิมเราเรียนรู้การพูดคุยพบปะกัน แต่เด็กสมัยนี้เรียนรู้โลกอีกแบบหนึ่ง คือ การอยู่ในสังคมออนไลน์ ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นระบบการเตรียมความพร้อมของคนในอนาคต เด็กในวันนี้เขา จะได้ใช้ทักษะความรู้ในอีก 10 ปีข้างหน้าที่จะใช้ชีวิตในอีก 40 -50 ปี ดังนั้น การเรียนรู้สำคัญมาก แต่ถามว่า เขาจะฝึกเรียนรู้สิ่งใหม่ได้อย่างไร เป็นคำถามที่ทุกคนต้องช่วยกัน ปัจจุบันเด็กอยากเรียนสิ่งที่ตัวเองสนใจ ผลสำรวจเด็กในกรุงเทพมหานครใช้เน็ทวันละ 12 - 13 ชั่วโมงต่อวัน ความยากอยู่ที่เด็กที่เกิดมาเขาจะเรียนรู้

⁶ International Commission on the Futures of Education, *Education in a post-COVID world: Nine ideas for public Action*, the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, 2020, https://en.unesco.org/sites/default/files/education_in_a_post-covid_world-nine_ideas_for_public_action.pdf

โลกวิถีใหม่ โดยที่ต้องหาคนชี้แนะแนะนำที่มีความสามารถสูง นั่นคือ ครู คำถาม คือ จะช่วยครูที่จะเป็นคนที่ชี้แนะแนะนำให้เด็ก ให้ Feedback ที่ดีให้กับเด็กได้เรียนรู้เรื่องพวกนี้ได้อย่างไร เทคโนโลยีดิจิทัลที่เห็นโลกกำลังเปลี่ยน โรงเรียนจะเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมากขึ้น ใช้สื่อ เครื่องมือ อุปกรณ์ 5G ในอนาคต สังคมอาจจะเป็นคนจัดการศึกษาเองก็ได้ หรือโรงเรียนอาจจะเป็นพื้นที่ในการมาพูดคุยในส่วนที่ทำออนไลน์ไม่ได้ทำการทดลอง หรือแม้กระทั่งอาจจะไม่มีโรงเรียนแล้วก็ได้ โลกมีฉากทัศน์ที่กำลังเกิดขึ้นแต่สิ่งที่พวกเราอยากเห็น คือ โซลูชัน ที่จะนำมาช่วยกันตอบโจทย์⁷ และยังคงกล่าวไว้ว่า จากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และเกิดการแพร่ระบาดของโควิด-19 ล้วนส่งผลกระทบต่อการศึกษา ยิ่งเทคโนโลยีดิจิทัลได้เข้ามาบทบาทในชีวิตของเด็กมากขึ้น การจัดการเรียนการสอนหรือการใช้ชีวิตของเด็กก็เปลี่ยนไป ครู โรงเรียนก็ต้องปรับตัวเองเปลี่ยนแปลงไปด้วย “ตอนนี้ทุกคนใช้ชีวิตอยู่ในโลกเทคโนโลยีดิจิทัล และต่อให้เป็นช่วง Next New Normal เด็กก็ยังคงใช้ชีวิตอยู่ในโลกออนไลน์ ซึ่งการเติบโตของเด็กรุ่นใหม่จะใช้ประสาทสัมผัสจากตาและหู เป็นหลักแตกต่างจากเด็กยุคเก่าที่ใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ดังนั้น ในการเข้าถึงผู้คน การเรียนรู้แตกต่างกัน พอเกิดโควิดทำให้ทุกคนไม่ได้เจอหน้ากันหรือพบปะกันโดยตรง และไม่รู้ว่าจะเปิดโรงเรียนได้เมื่อใด การเรียนการสอนจึงเป็นแบบผสมผสาน และเป็นความท้าทายของเด็กในการเจอประสบการณ์จริง” “ทิศทางการศึกษาต้องมีการปรับกันทั้งระบบ ทั้งห้องเรียนซึ่งเป็นแก่นหัวใจการศึกษา เพราะห้องเรียนมีทั้งครู นักเรียน โดยเฉพาะครูที่ต้องปรับกระบวนการทัศน์ในการเรียนการสอน ทำอย่างไรให้เด็กได้รู้ศักยภาพของตนเอง มีทักษะ ทักษะคิด และมีความรู้ที่ดี ซึ่งปัจจุบันและในอนาคตจะมีการจัดการศึกษาหลักสูตรฐานสมรรถนะ เป็นการส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้และมีทักษะที่เกิดจากการปฏิบัติ เรียนรู้จากของจริง โดยจะมีเทคโนโลยีเข้ามาช่วยเพิ่มเติมในการเรียนรู้ของเด็ก ครูกับเด็กจะเรียนรู้พัฒนาตนเองไปพร้อมๆ กัน”⁸

รองศาสตราจารย์ ยืน ภู่วรวรรณ (2564) กล่าวว่า การเรียนรู้วิถีใหม่ที่เชื่อมโยงกับการสร้างความสามารถที่จะใช้ในอนาคต จึงต้องให้ความสำคัญในเรื่องผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง กล่าวคือในยุคนั้นหลังโควิด เนื้อหาความรู้อยู่บนคลาวด์มากมาย การเรียนจึงไม่ได้หมายถึงการถ่ายทอดเนื้อหาตามหลักสูตรที่กำหนดฝ่ายเดียว เพราะหลักสูตรจะเป็นเพียงกรอบเท่านั้น มีความรู้ที่ต้องเรียนอีกมากมาย นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามความสนใจ บนคลาวด์มีสื่อการศึกษาแบบเปิด มีรูปแบบเป็นมัลติมีเดีย คลิปวิดีโอ ที่ช่วยกระตุ้นความสนใจ ความสนุก และแรงบันดาลใจให้อยากดู ครูอยู่ในฐานะที่ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และเสริมทักษะที่จำเป็นให้ผู้เรียน การเรียนรู้จึงเป็นไปในรูปแบบเฉพาะตัวมากขึ้น เรียนตามความสนใจ ผู้เรียนแต่ละคน มีลักษณะประจำตัวกับจุดแข็งแตกต่างกัน การเรียนยุคใหม่จะต้องเน้นการพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ เสริมสร้างพลังจินตนาการและความคิดริเริ่มของผู้เรียน

รูปแบบการเรียนรู้วิถีใหม่เป็นพื้นฐานการสร้างความสามารถ สมรรถนะ การกำหนดทักษะความสามารถที่จะได้รับจากกิจกรรมการเรียน แล้วประเมินและวัดผลระดับความสามารถที่ผู้เรียนได้รับ เพื่อมาช่วยวางแผนการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมาย การเรียนจึงต้องเน้นให้เกิดการแสดงออก เช่น ใช้แบบอภิปราย ครูจะเป็นผู้กระตุ้นการเรียนแบบอภิปรายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เทคโนโลยีมีส่วนช่วยในเรื่องเหล่านี้ได้ รูปแบบการเรียนรู้วิถีใหม่ จึงควรเน้นรูปแบบการสร้างประสบการณ์ (Learning Experience) การลงมือทำหรือการพบปัญหาด้วยตนเอง วิธีเรียนด้วยประสบการณ์เช่นนี้จะช่วยต่อยอดการเรียนรู้มากขึ้น การทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเสริมทักษะความร่วมมือ การแก้ปัญหาโดยแสวงหาความร่วมมือกับคนอื่น พร้อมกับเคารพในคิด ความต่างของมุมมองที่ไม่เหมือนกัน การศึกษาจึงต้องประสานทั้งโลกกายภาพและไซเบอร์⁹

⁷ วรวัช รัชเรืองเดช, 4 ความเปลี่ยนแปลง ยุคโควิด-19 สูการปรับตัว Next Normal, กรุงเทพฯธุรกิจ,

<https://www.bangkokbiznews.com/social/976332>

⁸ วรวัช รัชเรืองเดช, เปิดนวัตกรรมและเทคโนโลยีด้านการศึกษา รองรับ Next New Normal, กรุงเทพฯธุรกิจ

<https://www.bangkokbiznews.com/social/977893>

⁹ ยืน ภู่วรวรรณ, รูปแบบการเรียนรู้วิถีใหม่, ชีวิตวิถีใหม่และความฉลาดทางดิจิทัล, <https://learningdq-dc.ku.ac.th/course/?c=3&l=3>

ธนาคารกรุงเทพ (2564) กล่าวถึง สถานการณ์โควิด 19 ส่งผลกระทบต่อให้รูปแบบการใช้ชีวิตของผู้คนทั่วโลกเปลี่ยนไป สะท้อนให้เห็นเทรนด์สำคัญ ในอนาคตที่เกิดจากพฤติกรรมและทัศนคติในการดำรงชีวิตที่ไม่เหมือนเดิม โดยเฉพาะการเปิดรับเทคโนโลยี บริการดิจิทัลใหม่ๆ รวมถึงแพลตฟอร์มออนไลน์ ซึ่งตอบโจทย์เรื่องความสะดวกสบาย โดยมุ่งเน้นเรื่องความปลอดภัยด้านสุขอนามัย และผลกระทบกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น นำไปสู่เทรนด์การใช้ชีวิตแบบ Next Normal ที่จะเริ่มขยายตัวในวงกว้างโดยมีเทรนด์การใช้ชีวิตแบบ Next Normal บางส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสร้างการเรียนรู้ คือ 1) **โซเชียลมีเดีย** : เพื่อตอบสนองการใช้งานที่หลากหลาย และจะมีแนวคิดการตลาด หรือการทำมาร์เก็ตติ้ง เกิดขึ้นตามมาด้วยอีกหลายรูปแบบเพื่อดึงดูดใจผู้ใช้งาน ทั้ง Remixing User และ Generate Content จากช่องทาง Tik Tok หรือ Memetic Media ด้วยการนำภาพหรือคลิปสั้นมาทำเป็นมีม (หมายถึง การเขียน การพูด ท่าทาง ภาพล้อเลียนที่มีความหมายตลก ลอกเลียนแบบเรื่องราวที่เป็นกระแสในโซเชียลมีเดีย) เพื่อเรียกเสียงหัวเราะให้ผู้พบเห็น และ 2) **โทรศัพท์มือถือ** : นับเป็นอุตสาหกรรมที่มีการอัปเดตนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ ตลอดเวลา โดยที่ผ่านมาผู้ผลิตสมาร์ทโฟนหลายแบรนด์ต่างหันมาใส่ใจเรื่องสิ่งแวดล้อม เช่นเดียวกับ iPhone ที่ประกาศไม่ให้ชาร์จแบตเตอรี่สำหรับลูกค้าที่ซื้อเครื่องใหม่ เพื่อเป็นการลดขยะอิเล็กทรอนิกส์แสดงให้เห็นถึงความใส่ใจเรื่องนี้อย่างจริงจัง แม้หลายคนจะมองว่าเป็นข้ออ้างเพื่อลดต้นทุนการผลิตของก็ตาม และ 3) **พลังงาน** : พลังงานทดแทนและพลังงานหมุนเวียน ซึ่งแต่เดิมมีความสำคัญอยู่แล้ว จะทวีความสำคัญมากขึ้น เนื่องจากเทคโนโลยีของพลังงานทดแทนจะมีความก้าวหน้าและมีการพัฒนาสูงขึ้น ทำให้ต้นทุนของพลังงานเหล่านี้ดังกล่าวลดลง โดยเฉพาะพลังงานจากแสงอาทิตย์และเชื้อเพลิงขยะ¹⁰

วิเคราะห์ผลการศึกษา

จากการศึกษาพบว่าการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในยุค Next Normal ให้มีศักยภาพนั้นก็เพื่อเป้าหมายคือตัวเด็กตัวผู้เรียนที่มีศักยภาพ มีคุณภาพ มีทักษะในยุคโลกศตวรรษที่ 21 และเราจะมีแนวทางการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างไรนั้น แนวทางการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพเพื่อโอกาสทางวิชาชีพในยุค Next Normal สามารถวิเคราะห์ได้ 8 แนวทางในการพัฒนา ดังนี้

1. ส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อจะได้นำไปสู่การจัดการเรียนการสอนหรือสนับสนุนการเรียนการสอนในระยะห่างไกลกันตลอดทั้งนำสู่การส่งเสริมกระตุ้นให้นักเรียนเข้าใจและมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีต่อไป โดยเฉพาะการรู้เท่าทัน Social Media การวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างถูกต้องและนำไปสู่ประโยชน์ในการใช้งานของข้อมูล

2. ส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เป็นผู้ชี้แนะ แนะนำและให้คำปรึกษา เพราะความรู้มีอยู่มากมายบนอินเทอร์เน็ต บนคลาวด์มีสื่อการศึกษาแบบเปิด มีรูปแบบเป็นมัลติมีเดีย คลิปวิดีโอที่ช่วยกระตุ้นความสนใจ ความสนุก และแรงบันดาลใจให้อยากดู ครูและบุคลากรทางการศึกษาจึงอยู่ในบทบาทที่จะส่งเสริมช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง กระตุ้นและเสริมทักษะที่จำเป็นให้ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ มีพลังจินตนาการและความคิดริเริ่มของผู้เรียนต่อไป

3. ส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจในกฎหมายการศึกษา เพื่อการเข้าถึงสิทธิทางการศึกษาในวิชาชีพทางการศึกษา และส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนและเยาวชน ได้มีส่วนร่วมในฐานะของผู้เรียนตามหลักการของความเป็นประชาธิปไตย เพื่อร่วมสร้างของความต้องการความเปลี่ยนแปลงในโลกยุค Next Normal

4. ส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มี Mind Set ที่ต้องปรับกระบวนทัศน์ในการเรียนการสอน และการใช้ชีวิตในโลกยุค Next Normal โดยเฉพาะครูและบุคลากรทางการศึกษาจะร่วมมือกันอย่างไรเพื่อให้เด็กได้รู้ศักยภาพของตนเอง มีทักษะ ทัศนคติ และมีความรู้ที่ดีต่อการใช้ชีวิตในปัจจุบันและ

¹⁰ ธนาคารกรุงเทพ, 10 เทรนด์ The Next Normal เพราะโควิดชีวิตจึงเปลี่ยน!, <https://www.bangkokbanksme.com/en/the-next-normal-trend-covid-life-changed>

ในอนาคต ด้วยการส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้และมีทักษะที่เกิดจากการปฏิบัติ เรียนรู้จากประสบการณ์จริงโดยมีเทคโนโลยีเข้ามาช่วยสนับสนุนในการเรียนรู้ให้เกิดความสะดวกมากยิ่งขึ้น

5. ส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาผ่านการพัฒนาและการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพผ่านโปรแกรมการเรียนรู้ทางสื่อออนไลน์ ซึ่งการเรียนรู้ผ่านโปรแกรมออนไลน์จะเป็นการพัฒนาตนเองด้วยการลดเวลาเพื่อการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งการเรียนรู้และพัฒนาผ่านโปรแกรมออนไลน์นั้นมีความหลากหลายในองค์ความรู้ที่ต้องการพัฒนา

6. ส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้เชิงวิทยาศาสตร์ มีหลักเหตุและผลในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนรู้ คิด วิเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. ส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ใช้โทรศัพท์มือถือในการจัดการเรียนรู้พัฒนาผู้เรียน เนื่องจากในยุควิถี Next Normal โทรศัพท์มือถือจะเป็นเครื่องมือเทคโนโลยีที่มีการอัปเดตนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ ตลอดเวลา ซึ่งจะสร้างความสะดวกในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง

8. ส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความตระหนักและใส่ใจเรื่องความปลอดภัยด้านสุขภาพ และให้ความสำคัญในการร่วมกันรักษาสีเขียวแวดล้อม และความสำคัญของพลังงานทดแทนและพลังงานหมุนเวียน อันจะนำแนวคิดดังกล่าวไปสู่ผู้เรียนซึ่งจะส่งผลต่อพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อร่วมกันในการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อสังคมในภาพรวม

สรุปและข้อเสนอแนะ

จะเห็นได้ว่าแนวทางการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในยุค Next Normal ทั้ง 8 ดังกล่าวนั้น จะเป็นการเสริมสร้างให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข และมีความสุขกับการทำงานในวิชาชีพของตนเอง โดยเฉพาะประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นต่อผู้เรียนอย่างต่อเนื่องยั่งยืนเพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ ในระดับนโยบายทางการศึกษาจึงควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อเสริมสร้างควมมีคุณภาพในการจัดการศึกษา ในภาพรวมของประเทศ เสริมสร้างให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีทักษะ ความรู้ สมรรถนะในวิชาชีพของตนเองได้อย่างเหมาะสม อันนำสู่ศักยภาพของผู้เรียนที่ต้องการในอนาคต และในส่วนสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานกลางในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ควรออกแบบหลักสูตรในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยนำแนวทางการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในยุค Next Normal มาเป็นฐานคิดในการออกแบบหลักสูตรการพัฒนา เพื่อเสริมสร้างพัฒนาสมรรถนะของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นทุนมนุษย์ที่มีศักยภาพรองรับวิถีชีวิตในยุคถัดไป Next Normal สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการพัฒนาไปออกแบบจัดการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องให้มีคุณภาพต่อไป

อย่างไรก็ตาม อย่าลืมมองไปว่าในการใช้ชีวิตในยุควิถีถัดไปนั้น การติดต่อสื่อสารได้ตลอด 24 ชั่วโมง ก็มีปัญหาเช่นเดียวกัน ซึ่งอาจจะส่งผลต่อการสร้างสมดุลระหว่างงาน กับชีวิตครอบครัว การบริหารเวลาจึงเป็นอีกประเด็นที่มีความสำคัญเพื่อให้เกิดความสมดุลในการใช้ชีวิตในยุค Next Normal เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบระหว่างชีวิตการทำงาน และชีวิตครอบครัวได้

เอกสารอ้างอิง

- ฉลองรัฐ เณอมาลย์ชลมารค (2563).** NEXT NORMAL กับวิถีใหม่แห่งการสื่อสาร. สารรังสิต Online. ค้นหาค้นหาเมื่อ 19 กุมภาพันธ์ 2565 จาก <https://www2.rsu.ac.th/sarnrangsit-online-detail/CommArts-Article15>
- ธนาคารกรุงเทพ (2564).** 10 เทรนด์ The Next Normal เพราะโควิดชีวิตจึงเปลี่ยน!. ค้นหาค้นหาเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2565 จาก <https://www.bangkokbanksme.com/en/the-next-normal-trend-covids-life-changed>
- ยีน ภู่วรรณ (2564).** รูปแบบการเรียนรู้วิถีใหม่. ชีวิตวิถีใหม่และความฉลาดทางดิจิทัล. <https://learningdq-dc.ku.ac.th/course/?c=3&l=3>
- วรวงศ์ รักเรืองเดช (2564).** 4 ความเปลี่ยนแปลง ยุคโควิด-19 สู่การปรับตัว Next Normal. กรุงเทพธุรกิจ. ค้นหาค้นหาเมื่อ 16 กุมภาพันธ์ 2565 จาก <https://www.bangkokbiznews.com/social/976332>
- วรวงศ์ รักเรืองเดช (2564).** เปิดนวัตกรรมและเทคโนโลยีด้านการศึกษา รองรับ Next New Normal. กรุงเทพธุรกิจ. ค้นหาค้นหาเมื่อ 16 กุมภาพันธ์ 2565 จาก <https://www.bangkokbiznews.com/social/977893>
- เสกสันต์ พันธุ์บุญมี (2564).** Digital Transformation จาก New Normal สู่ Next Normal, ฝ่ายนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล. ค้นหาค้นหาเมื่อ 16 กุมภาพันธ์ 2565 จาก <https://www.depa.or.th/th/article-view/digital-transformation-new-normal-next-normal>
- Aras Bozkurt and Ramesh C Sharma (2563).** Education in normal, new normal, and next normal: Observations from the past, insights from the present and projections for the future, Asian Journal of Distance Education, Volume 15, Issue 2, 2020, EdTechReview (ETR), New Delhi, India, ค้นหาค้นหาเมื่อ 8 กุมภาพันธ์ 2565 จาก https://www.researchgate.net/publication/347505955_Education_in_normal_new_normal_and_next_normal_Observations_from_the_past_in_sights_from_the_present_and_projections_for_the_future
- Arnuparp Lekhakula (2564).** Next Normal Higher Education: Challenges. Faculty of Medicine Prince of Songkla University. Abstract. ค้นหาค้นหาเมื่อ 8 กุมภาพันธ์ 2565 จาก <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jeil/article/view/250971>
- CGS Blog (2564).** Training and Development for the Next Normal. ค้นหาค้นหาเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2565 จาก <https://www.cgsinc.com/blog/training-and-development-next-normal-lrn>
- International Commission on the Futures of Education (2563).** Education in a post-COVID world: Nine ideas for public Action. the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. ค้นหาค้นหาเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2565 จาก https://en.unesco.org/sites/default/files/education_in_a_post-covid_world-nine_ideas_for_public_action.pdf